Algemene beschouwingen CDA

Voorzitter,

Vandaag spreken we over de begroting en daarmee ook over het collegeprogramma ‘Bouwen aan Gorinchem. Samen durven kiezen en doen.’ Ik heb wel eens begrepen dat het typisch Nederlands is om in een zin heel veel werkwoorden achter elkaar te plakken, het ademt in ieder geval ambitie. Dat waarderen we en daarom leek het ons goed om langs de lijn van die werkwoorden onze visie op het voorgenomen beleid van dit college uiteen te zetten: Bouwen, durven, kiezen, en doen: vier punten.

BOUWEN

In de eerste plaats: bouwen. Bij bouwen denken velen waarschijnlijk direct aan het bouwen van huizen. En dat is heel hard nodig in de huidige woningmarkt. Goed dat het college aan de slag gaat, om plannen te concretiseren, uit te voeren en waar mogelijk te versnellen. We zijn blij dat het college daarbij oog heeft voor klimaatadaptatie, koelteplekken en passende voorzieningen, dat hoort wat ons betreft bij leefbare wijken.

Graag vragen we speciaal aandacht voor de huisvesting van mantelzorgers en de positie van ouderen op de woningmarkt. Het is belangrijk dat ouderen kunnen doorstromen naar passende woningen in eigen wijk, ‘van groot naar beter’, bijvoorbeeld gelijkvloers en met een bepaalde vorm van collectiviteit, zoals knarrenhofjes. Zo kan de woningmarkt verder in beweging komen en vinden dus ook jongeren sneller een woning.

Naast het bouwen in steen, gaat bouwen wat het CDA betreft ook over het bouwen van een leefbare en betrokken samenleving. Over plekken waar we elkaar ontmoeten, buurthuizen, geloofsgemeenschappen, het stimuleren van verenigingen en vrijwilligers. Het gaat over het investeren in jongeren, het ondersteunen van gezinnen, het tegengaan van eenzaamheid, het vergroten van veiligheid, waaronder ook zeker verkeersveiligheid.

We zien in het collegeprogramma veel aandacht voor wijkgericht werken, wat onder andere concreet wordt uitgewerkt via wijkwethouders en het doet-ertoe fonds. Dat juichen we als CDA van harte toe. Een andere essentiële pijler betreft voor het CDA ons rijke verenigingsleven. Hoewel verenigingen vaak worden genoemd als belangrijke partner, missen we in het collegeprogramma nog wel de concrete plannen. Hoe gaat het college verenigingen ondersteunen bij hun waardevolle rol in onze samenleving?

Als CDA zijn we heel enthousiast over de maatschappelijke stage die wordt genoemd in het collegeprogramma. Zo’n stage geeft jongeren de kans iets te doen voor de samenleving, hun talent te ontwikkelen en betekenisvolle ontmoetingen te hebben. We willen de wethouder het advies geven om ook eens te kijken naar de invulling daarvan via de Maatschappelijke diensttijd. Dat is een programma vanuit de rijksoverheid waar op basis van cofinanciering subsidie voor kan worden gekregen.

DURVEN

Dan durven. Het college toont lef door een aantal pijnlijke verliezen te nemen, bijvoorbeeld als het gaat om het opruimen van onrealistische taakstellingen of de niet bestaande business case rond reclamemasten. En door tegelijkertijd te investeren in de samenleving, bijvoorbeeld via de subsidie aan de Gezel, een langgekoesterde wens van het CDA en de uitbreiding van aantal boa's, die belangrijk zijn voor de leefbaarheid en veiligheid van onze stad!

Wat ook durf vraagt, is de Elzenhof. In het collegeprogramma zien we een aantal keer de Elzenhof terugkomen, maar steeds vanuit het perspectief van woningbouw. We vragen het college om hierin lef te tonen, door breder te kijken dan alleen woningbouw, maar juist te kijken vanuit wat Dalem nodig heeft, de belangen van inwoners en verenigingen. Graag een reactie daarop van het college.

Voorzitter, in de categorie durven missen we nog één onderwerp in het collegeprogramma, en dat is het Beatrix Ziekenhuis. We weten allemaal hoe belangrijk het ziekenhuis is voor Gorinchem en de regio, als zorgverlener én als werkgever. We verwachten dat dit college daar pal voor staat. Kan het college daarom aangeven hoe zij zich ervoor inzet dat het Beatrix ziekenhuis die belangrijke rollen kan blijven vervullen?

KIEZEN

Werkwoord 3 is 'Kiezen'. De ambities van het college zijn fors vergeleken met de financiële mogelijkheden en organisatorische draagkracht. Begrijp ons niet verkeerd, ambitieus zijn is goed. De marges in de begroting echter, zijn dun: voor de komende 4 jaar zien we 3 keer een klein positief resultaat en voor 2028 een klein negatief resultaat. Als CDA kijken we daar met lichte zorg naar. Gezonde financiën zijn voor ons belangrijk, niet als doel op zich, maar als randvoorwaarde om ook in de toekomst goed beleid te kunnen voeren. Goed dus dat het college die toetssteen expliciet in haar collegeprogramma opneemt.

Juist daarom zullen we de komende jaren keuzes moeten gaan maken met elkaar. Niet alles kan en zeker niet tegelijkertijd. Als CDA zien we voor zowel het college als de raad daarin een belangrijke rol. We vragen van het college duidelijke, goed onderbouwde financiële analyses van haar voorstellen. En wij als raad moeten politiek wensdenken overboord gooien en bij elke keuze de afweging maken: als we dit doen, wat kan dan niet?

DOEN

Tot slot voorzitter: doen! We complimenteren het college met een mooi en ambitieus collegeprogramma. We hebben veel waardering voor de buitengewone inzet van burgemeester, wethouders en ambtenaren om in korte tijd dit programma en

bijpassende begroting voor elkaar te krijgen. Zoals we ook weten, papier is geduldig, de praktijk vaak weerbarstiger. Als CDA hopen we dan ook dat die daadkrachtige lijn wordt doorgetrokken in het stadhuis, de samenleving, in de wijken en op straat. We wensen het college dan ook veel daadkracht bij het BOUWEN, DURVEN, KIEZEN en DOEN.

Voorzitter, ik sluit af met de moties, waarbij ik mij ertoe wil beperken om alleen de motie toe te lichten die wij indienen, samen met Stadsbelang, PRO en Gorcum Actief: de motie Adopteer een Container. Dit is een motie waarin we het college vragen om met Waardlanden zo snel mogelijk het adopteren van afvalcontainers in Gorinchem mogelijk te maken, zoals dat in veel andere steden al kan. In de motivatie bij die motie staat een uitgebreidere toelichting, maar laat ik nog dit zeggen: voor ons als CDA is deze motie niet alleen een praktische en beproefde manier om de overlast van bijplaatsingen tegen te gaan en mogelijk kosten te verlagen, maar raakt ook aan een principieel punt: namelijk dat de overheid ons als inwoners moet ondersteunen bij onze eigen taken en verantwoordelijkheden. Met elkaar dragen we zorg voor de gemeenschappelijke buitenruimte; het adopteren van containers geeft daar een concrete invulling aan.

Dankuwel!